

Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ

G. PITRUZZELLA

представено на 4 юни 2020 година¹

Дело C-823/18 P

**Европейска комисия
срещу**

GEA Group AG

„Обжалване — Картели — Стабилизатори за топлина — Отмяна на решението за промяна на глобата, определена в първоначалното решение за установяване на нарушението — Прилагане на таван от 10 % от оборота по отношение на един от правните субекти, съставляващи предприятието — Отражение върху солидарната отговорност за плащане на глобата — Понятие за предприятие — Дата, на която глобата става изискуема в случай на промяна“

1. С жалбата, предмет на настоящото заключение, Комисията иска отмяна на съдебното решение от 18 октомври 2018 г., GEA Group/Комисия².

I. Обстоятелствата по спора

2. GEA Group AG (наричано по-нататък „GEA“) е създадено в резултат от сливането през 2005 г. на Metallgesellschaft AG (наричано по-нататък „MG“) и едно друго дружество. MG е крайното дружество майка на група, като до 2000 г. то притежава, пряко или чрез дъщерни дружества, Chemson Gesellschaft für Polymer-Additive mbH (наричано по-нататък „OCG“) и Polymer-Additive Produktions- und Vertriebs GmbH (наричано по-нататък „OCA“). На 17 май 2000 г. MG цедира OCG, което е преименувано на Aachener Chemische Werke Gesellschaft für glastechnische Produkte und Verfahren mbH (наричано по-нататък „ACW“). След като през май 2000 г. OCA престава да съществува, дейностите му се поемат от дружество, от 30 август 2000 г. наричано Chemson Polymer-Additive AG (наричано по-нататък „CPA“), което към момента вече не принадлежи към групата, на която GEA е крайното дружество майка.

3. С решение от 11 ноември 2009 г. (наричано по-нататък „решението от 2009 г.“) Комисията приема, че определен брой предприятия са нарушили член 81 ЕО и член 53 от Споразумението за Европейското икономическо пространство (ЕИП), като са участвали в две групи антиконкурентни споразумения и съгласувани практики, които обхващат територията на ЕИП и се отнасят, от една страна, до сектора на калаените стабилизатори, и от друга страна, до сектора на епоксидираното соево масло и на естерите (наричан по-нататък „секторът на ЕСМ/естерите“)³.

¹ Език на оригиналния текст: италиански.

² T-640/16, EU:T:2018:700.

³ Решение C(2009) 8682 окончателен относно процедура за прилагане на член 81 [ЕО] и член 53 от Споразумението за ЕИП (преписка COMP/38589 — Стабилизатори за топлина).

4. В член 1, параграф 2, буква к) от решението от 2009 г. се приема, че GEA е виновно за нарушенията, извършени на пазара на сектора на ЕСМ и естерите от 11 септември 1991 г. до 17 май 2000 г. Приема се, че то има вина за целия период на нарушението като правопреемник на MG, от една страна, за нарушението, извършено от 11 септември 1991 г. до 17 май 2000 г. от OCG, и от друга страна, за нарушението, извършено от 13 март 1997 г. до 17 май 2000 г. от OCA. Като правопреемник на OCG ACW е санкционирано за нарушението, извършено от OCG през целия период на нарушението, тоест от 11 септември 1991 г. до 17 май 2000 г., както и за нарушението, извършено от OCA от 30 септември 1999 г. до 17 май 2000 г., когато OCG е притежавало 100 % от капитала на OCA (член 1, параграф 2, буква м) от решението от 2009 г.). В качеството си на правопреемник на OCA CPA е санкционирано, от една страна, за нарушението, извършено от OCA от 13 март 1997 г. до 17 май 2000 г., и от друга страна, за нарушението, извършено от OCG от 30 септември 1995 г. до 30 септември 1999 г., когато OCA е притежавало 100 % от капитала на OCG (член 1, параграф 2, буква л) от решението от 2009 г.).

5. Според член 2, втора алинея, точки 31 и 32 от решението от 2009 г.:

„За нарушението (нарушенията) в сектора на ЕСМ/естерите [...] се налагат следните глоби:

(31) GEA, ACW и CPA са солидарно отговорни за сумата от 1 913 971 EUR;

(32) GEA и ACW са солидарно отговорни за сумата от 1 432 229 EUR“.

6. GEA обжалва решението от 2009 г. пред Общия съд. С решение от 15 юли 2015 г., GEA Group/Комисия⁴, последният отхвърля жалбата.

7. На 15 декември 2009 г. ACW, което към момента на приемане на решението от 2009 г. вече не е дъщерно дружество на GEA, обръща внимание на Комисията относно факта, че глобата, която му е наложена с решението от 2009 г., превишава допустимия максимален размер от 10 % от оборота му по силата на член 23, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1/2003⁵.

8. На 8 февруари 2010 г. Комисията приема решение, с което изменя решението от 2009 г.⁶ (наричано по-нататък „решението от 2010 г.“). Тя приема, че глобата, която ACW е осъдено да заплати солидарно, от една страна, с GEA и CPA, и от друга страна, с GEA, превишава максималния размер от 10 %, поради което решението от 2009 г. следва да се измени (вж. съображение 2 от решението от 2010 г.). Комисията уточнява също, че размерът на наложената на GEA и на CPA глоба не се променя, но размерът на глобата, наложена на ACW трябва да се намали и че решението от 2010 г. не се отразява по никакъв начин на другите адресати на решението от 2009 г. С член 1 от решението от 2010 г. член 2, втора алинея от решението от 2009 г. е изменен, както следва:

„Член 2, [точка] 31) се заменя със следния текст:

„31 а) [GEA], [ACW] и [CPA] са [солидарно] отговорни за сумата от 1 086 129 EUR;

31 б) [GEA] и [CPA] са [солидарно] отговорни за сумата от 827 842 EUR“.

⁴ Т-45/10, непубликувано, ЕУ:Т:2015:507.

⁵ Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 [ЕО] и 82 [ЕО] (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167).

⁶ Решение C(2010) 727 окончателен, с което е изменено решението [от 2009 г.].

Член 2, [точка] 32) се заменя със следния текст:

„32) [GEA] е отговорно за сумата от 1 432 229 EUR“.

9. Вследствие на подадената от GEA жалба с решение от 15 юли 2015 г., GEA Group/Комисия⁷, Общият съд отменя решението от 2010 г. в частта, която се отнася до жалбоподателя. Общият съд приема, че Комисията е нарушила правото на защита на GEA, тъй като е приела решението от 2010 г., без да му даде възможност да представи становище.

10. С писмо от 5 февруари 2016 г. Комисията уведомява GEA за намерението си да приеме ново решение и го приканва, заедно с ACW и CPA, да представи писмено становище. GEA изпраща писменото си становище на Комисията на 24 март 2016 г. Комисията отговаря на писменото становище на жалбоподателя с писмо от 2 май 2016 г.

11. На 29 юни 2016 г. Комисията приема второ решение за изменение на решението от 2009 г.⁸ (наричано по-нататък „спорното решение“). Член 1 от това решение възпроизвежда без изменение член 1 от решението от 2010 г. В член 2 от спорното решение 10 май 2010 г. е определен като дата, на която глобите стават изискуеми.

II. Производството пред Общия съд и обжалваното съдебно решение

12. На 8 септември 2016 г. GEA подава жалба срещу спорното решение. В тази жалба главното му искане е Общият съд да отмени посоченото решение и при условията на евентуалност да намали размера на наложената глоба и да определи нова дата, след приемането на спорното решение, за плащането на глобата и за началния момент на начисляване на лихва за забава.

13. В подкрепа на жалбата си GEA излага пет основания. Първото основание е нарушение на правилата за давността, второто, нарушение на член 266 ДФЕС и на правото на защита, третото, нарушение на член 23, параграфи 2 и 3 от Регламент № 1/2003, четвъртото, нарушение на принципа на равно третиране, и петото, злоупотреба с власт и липса на мотиви. Комисията прави възражение за недопустимост на жалбата поради липса на правен интерес на GEA.

14. С обжалваното съдебно решение Общият съд най-напред отхвърля повдигнатото от Комисията възражение за недопустимост. В това отношение той приема, от една страна, че решението от 2010 г., което впоследствие е отменено, както и спорното решение са приети, за да се определят външните отношения на солидарност между GEA, ACW и CPA, което води до промяна в правното им положение, и от друга страна, че жалбата може да доведе до разпределение на размера на наложените на GEA глоби, което е по-благоприятно за него⁹.

15. По същество Общият съд разглежда, на първо място, четвъртото основание на жалбата, насочено срещу член 1 от спорното решение и изведено от нарушение на принципа на равно третиране, и го уважава¹⁰. На второ място, Общият съд разглежда първото оплакване от петото основание на жалбата, изведено от злоупотреба с власт, в резултат на която е опорочен член 2 от спорното решение, с който Комисията е определила 10 май 2010 г. за дата, на която стават изискуеми глобите, наложени на GEA, ACW и CPA. Общият съд счита за основателно и това оплакване и съответно отменя решението изцяло и осъжда Комисията да заплати съдебните разноски.

⁷ T-189/10, EU:T:2015:504.

⁸ Решение C(2016) 3920 окончателен, с което се изменя решението от 2009 г.

⁹ Вж. точки 51—77 от обжалваното съдебно решение.

¹⁰ Вж. точки 97—113 от обжалваното съдебно решение.

III. Производството пред Съда и исканията на страните

16. На 27 декември 2018 г. Комисията подава в секретариата на Съда жалбата, предмет на настоящото заключение. В хода на писмената процедура се извършва двукратна размяна на становища. Съдът поставя на страните някои въпроси, на които те да отговорят писмено. Страните отговарят в определения срок. Устните становища на страните са изслушани в съдебното заседание, проведено на 5 февруари 2020 г.

17. С жалбата си Комисията иска от Съда да отмени обжалваното съдебно решение и да осъди GEA да заплати всички съдебни разноски, направени в производството пред Съда и в първоинстанционното съдебно производство. GEA иска от Съда да отхвърли жалбата и да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

IV. Анализ

A. По допустимостта

1. Доводи на страните

18. GEA повдига възражение за недопустимост на жалбата поради липса на правен интерес на Комисията. То счита, че дори Съдът да уважи жалбата, Комисията вече няма право да иска плащането на глобата. От една страна, решението от 2009 г. не представлявало валидно правно основание за тази цел, тъй като в него били определени неправилно както глобата, така и солидарната отговорност на ACW, CPA и GEA. От друга страна, законоустановеният десетгодишен срок за определяне на глобата, предвиден в член 25, параграф 5 от Регламент № 1/2003, бил изтекъл преди приемането на спорното решение¹¹.

19. Комисията отговаря, че възражението на GEA трябва да бъде отхвърлено като недопустимо, тъй като противно на предвиденото в член 174 от Процедурния правилник на Съда, GEA излага основания за незаконосъобразност на обжалваното съдебно решение в писмения отговор, а не в самостоятелна или насрещна жалба. По същество Комисията твърди, че има правен интерес да иска отмяна на обжалваното съдебно решение, тъй като с него се отменя решение, което поражда правни последици за предприятията адресати, и се правят неправилни заключения относно солидарната отговорност и правомощието на Комисията да определи датата, на която глобите стават изискуеми.

2. Анализ

20. Съгласно постоянната съдебна практика наличието на правен интерес на жалбоподателя предполага жалбата да може чрез резултата си да донесе полза на страната, която я е подала¹².

¹¹ Според изчисленията на GEA предвиденият в член 25, параграф 5 от Регламент № 1/2003 давностен срок е започнал да тече на 18 май 2000 г. — датата на преустановяване на нарушението, и като се вземат предвид спиранията на производството поради жалбите на GEA срещу решенията от 2009 г. и 2010 г., той е изтекъл на 10 август или на 3 ноември 2015 г.

¹² Решение от 24 юни 2015 г., Fresh Del Monte Produce/Комисия и Комисия/Fresh Del Monte Produce (C-293/13 P и C-294/13 P, EU:C:2015:416, т. 46).

21. GEA счита, на първо място, че тъй като правомощието на Комисията да наложи глоба е било погасено по давност към момента на приемане на спорното решение, евентуалното уважаване на жалбата не би донесло никаква полза на Комисията¹³. В това отношение отбелязвам, че дори да се приеме, както твърди GEA, че спорното решение е прието след изтичане на десетгодишния срок, предвиден в член 25, параграф 5 от Регламент № 1/2003, само по себе си това обстоятелство не позволява да се заключи, че е изтекла погасителната давност. Всъщност съгласно тази разпоредба давността за налагане на глоби изтича най-късно с изтичането на десетгодишен срок, считано от датата на преустановяване на нарушението, „без Комисията да е наложила санкция [...]“. В случая е безспорно, че GEA е било санкционирано за нарушението, извършено в сектора на ЕСМ/естерите с решението от 2009 г., прието в десетгодишния срок, предвиден в член 25, параграф 5 от Регламент № 1/2003. Фактът, че максималният размер на наложената глоба е бил определен погрешно за един от субектите, част от отговорното за нарушението предприятие, поради превишаване на предвидения в член 23, параграф 2, втора алинея от Регламент № 1/2003 таван от 10 % от оборота, и че по тази причина Комисията е решила да измени разпоредителната част на посоченото решение, за да поправи грешката, е без значение за установяване на момента, в който Комисията е упражнила правомощието за налагане на санкции, за целите на прилагане на давностните срокове¹⁴. Всъщност с решението от 2010 г., както и със спорното решение не се изменя решението на Комисията, което се съдържа в решението от 2009 г., прието в съответствие с член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003, за налагане на глоба на предприятието, състоящо се от ACW, CPA и GEA¹⁵, нито се изменя размерът на наложената на GEA глоба, а само се намалява размерът, до който ACW може да носи отговорност, като отново се определят отношенията на солидарна и индивидуална отговорност между посочените три субекта. Следователно, тъй като спорното решение не може да се счита за ново решение за налагане на глоба, доводите на GEA, че отмяната на обжалваното съдебно решение и възстановяването на действието на спорното решение няма да донесат никаква полза за Комисията поради изтекла давност, следва да се отхвърлят, тъй като се основават на погрешно начално схващане.

22. На второ място, GEA изтъква, че тъй като обжалваното съдебно решение е възстановило по отношение на него разпоредителната част на решението от 2009 г., която по отношение на CPA и ACW е изменена с решението от 2010 г., и тъй като Комисията счита, че решението от 2009 г. само по себе си представлява правно основание на наложената на GEA глоба, тази институция нямала никакъв интерес от отмяната на обжалваното съдебно решение. Този довод също трябва да бъде отхвърлен. В това отношение е достатъчно да се отбележи, че отмяната на обжалваното съдебно решение би възстановила спорното решение, с което Комисията, като е изменила решението от 2009 г., от една страна, е определила отново солидарната и индивидуалната отговорност на GEA за глобата, наложена на него, на CPA и на ACW, след намаляването на глобата на последното дружество и решението от 2010 г., отменено само по отношение на GEA, и от друга страна, е определила нова дата, на която глобата на GEA става изискуема, като я е съобщила с датата, която по силата на решението от 2010 г. е приложима

13 Тъй като доводите на GEA се припокриват с доводите, изложени в рамките на първото основание на жалбата му пред Общия съд, следва да се поясни, че в рамките на настоящото заключение проверката на началното схващане, на което се основават тези доводи — а именно че решението от 2009 г. не представлява валидно решение по смисъла на член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 — се извършва, за да се отговори на възражението за недопустимост на GEA, а не представлява анализ на законосъобразността на спорното решение.

14 Това, разбира се, не означава, че прилагането на тези срокове не може да доведе до различен резултат, когато изменението на равнището на глобата е следствие от изменението на параметрите, които засягат прилагането на правилата за погасителната давност, например когато с последващо решение Комисията определи по-ранна дата за край на периода на нарушението, в което е упрекнат един от участващите субекти, като по този начин премести по-рано датата, от която започва да тече давностният срок за този субект, вж. в това отношение решение от 6 октомври 2015 г., *Corporación Empresarial de Materiales de Construcción/Комисия* (T-250/12, EU:T:2015:749, т. 46—48).

15 Вж. в този смисъл по отношение на отмяната от Общия съд на определения от Комисията размер на глобата, решение от 6 октомври 2015 г., *Corporación Empresarial de Materiales de Construcción/Комисия* (T-250/12, EU:T:2015:749, т. 74). Впрочем в този смисъл е също член 26, параграф 3 от Регламент № 1/2003, съгласно който решение, с което се изменя първоначалният размер на санкцията прекъсва давностния срок за изпълнение на санкциите и следователно то не е от значение за погасяването по давност на правомощието за налагане на глобата, поне докато параметрите, въз основа на които текат давностните срокове, остават непроменени.

за CPA и ACW. Независимо от всички останали съображения обаче, спорното решение преследва основно цели, свързани с правната сигурност и добрата администрация. Следователно не може да се отрече, че Комисията има правен интерес от обжалването на съдебното решение, с което се постановява отмяната на това решение.

23. Накрая, от преписката е видно, че на 22 юли 2016 г., в изпълнение на спорното решение и временно, докато тече обжалването на това решение пред Общия съд, GEA е платило сумите, съответстващи на наложената му глоба. След отмяната на спорното решение с обжалваното съдебно решение GEA е поискало от Комисията да възстанови тези суми, което обаче му е било отказано. Поради това GEA обжалва решението, с което Комисията отхвърля искането му¹⁶, като изтъква, от една страна, че съгласно член 266 ДФЕС тази институция е длъжна да изпълни обжалваното съдебно решение, като възстанови сумите, платени в изпълнение на спорното решение, и от друга страна, че като отказва да възстанови сумите, Комисията на практика продължава да прилага това решение, въпреки че то е било отменено от Общия съд. В случай обаче че Съдът отмени обжалваното съдебно решение, спорното решение отново би породило правни последици, като по този начин ще отпадне фактическото и правното основание на жалбата на GEA. Следователно и в това отношение Комисията има правен интерес от отмяна на обжалваното съдебно решение.

24. Поради гореизложените причини считам, че повдигнатото от GEA възражение за недопустимост на жалбата поради липса на правен интерес на Комисията е неоснователно и трябва да бъде отхвърлено.

Б. По съществуването на спора

25. В подкрепа на жалбата си Комисията излага две основания. С първото основание тя твърди, че Общият съд не е приложил правилно принципа на равно третиране и е пренебрегнал съдебната практика относно понятието за предприятие, солидарната отговорност и последиците от предоставено на дъщерно дружество намаление на глобата. С второто основание Комисията упреква Общия съд, че неправилно е приел, че срокът за заплащане на глобата започва да тече отново — за всички солидарно отговорни правни субекти в предприятието — от датата на съобщаване на решението за изменение на размера на глобата, с което тя се намалява само за един от тези правни субекти.

1. По първото основание на жалбата

а) Обжалваното съдебно решение

26. Първото основание на жалбата е насочено срещу точки 106—111 от обжалваното съдебно решение.

27. След като в точка 105 от решението припомня, че според поддържаната от GEA теза Комисията е могла да разпреди по друг начин между солидарните съдължници — а именно GEA, ACW и CPA — намалението на частта от глобата, за която ACW първоначално е носило отговорност, в следващата точка 106 Общият съд посочва, че „доколкото равното третиране трябва да се проверява, като се държи сметка не само за наложената солидарно [на ACW, на CPA и на GEA] глоба, а също и за наложената солидарно [на ACW и на GEA] глоба, следва да се приеме, че в случая Комисията не е спазила задълженията си, произтичащи от принципа на

¹⁶ Тази жалба е предмет на дело T-195/19, понастоящем висящо пред Общия съд. По искане на Комисията делото е спряно от председателя на пети състав на Общия съд до приключване на производството по обжалване, което е предмет на настоящото заключение.

равно третиране“. Според Общия съд, от една страна, GEA и CPA са били в сходно положение в смисъл, че и двете са били дружества, задължени солидарно с ACW да платят глоба¹⁷. От друга страна, Комисията „лесно би могла да определи по друг начин частта от глобата, която остава като солидарно задължение на [ACW и GEA], за да ограничи частта от глобата, която могъл да дължи само жалбоподателят“¹⁸, като разпредели намалението на размера на глобата на ACW „пропорционално в двете разглеждани солидарни задължения“¹⁹. По този начин, от една страна, „пълният размер на глобата, която ACW е могло да дължи на Комисията, не би превишавал 10 % от оборота му, и от друга страна, това намаление би било справедливо разпределено между солидарно наложената [на ACW и на GEA] глоба и глобата, наложена солидарно [на GEA, на ACW и на CPA]“. Поради това в точка 111 от обжалваното съдебно решение Общият съд стига до заключението, че като е приспаднала намалението на глобата, направено в полза на ACW, само от солидарно наложената на жалбоподателя, на CPA и на ACW глоба, Комисията е нарушила принципа на равно третиране, без това изобщо да е обективно обосновано.

б) Доводи на страните

28. Комисията упреква Общия съд, че в точки 106—111 от обжалваното съдебно решение е изложил недостатъчни и противоречиви мотиви. По-специално според Комисията не става ясно нито какъв е предметът на предложеното от Общия съд в точка 109 от обжалваното съдебно решение разпределение между двете солидарни задължения — дали сумата, съответстваща на предоставеното на ACW намаление на глобата или сумата, съответстваща на намалената глоба — нито начинът, по който е трябвало да се извърши това разпределение.

29. Доколкото в това съдебно решение Общият съд упреква Комисията, че не е намалила частта от глобата, за която GEA носи индивидуална отговорност, а е ограничила солидарната отговорност на GEA, CPA и ACW за частта от глобата, която е обща за тези правни субекти, Комисията отбелязва, че подобно разпределение би било несъвместимо с понятията за предприятие и за солидарна отговорност. Според Комисията, като възприема съображения, аналогични на теорията за вътрешното разпределение на солидарната отговорност, разработена от Общия съд в решение от 3 март 2011 г., Siemens и VA Tech Transmission & Distribution/Комисия²⁰ (наричано по-нататък „решението Siemens на Общия съд“) и отхвърлена от Съда с решения от 10 април 2014 г., Комисия/Siemens Österreich и др.²¹ (наричано по-нататък „решението Siemens на Съда“) и от 10 април 2014 г., Areva/Комисия²² (наричано по-нататък „решението Areva“), Общият съд практически препоръчва премахването по отношение на някои части от глобата на външното отношение на солидарност между правни субекти, които принадлежат към едно и също предприятие. Комисията подчертава, че в решението от 2009 г. е приложила правилото, което следва във всички случаи, когато принадлежащи към едно и също предприятие правни субекти са санкционирани с различни по размер глоби и което се изразява в това да приеме, че тези субекти са солидарно отговорни до размера на по-ниската глоба.

30. Комисията изтъква също, че като е разделил изкуствено две групи солидарно отговорни правни субекти и като е приложил спрямо тези субекти принципа на равно третиране, Общият съд е третирали субектите, които принадлежат към една и съща стопанска единица, като различни предприятия. От една страна, по делата в областта на конкуренцията този принцип

¹⁷ Вж. точка 107 от обжалваното съдебно решение.

¹⁸ Вж. точка 108 от обжалваното съдебно решение.

¹⁹ Вж. точка 109 от обжалваното съдебно решение.

²⁰ T-122/07—T-124/07, EU:T:2011:70.

²¹ C-231/11 P—C-233/11 P, EU:C:2014:256.

²² C-247/11 P—C-253/11 P, EU:C:2014:257.

обикновено се прилагал само между отделни предприятия, осъдени за едно и също нарушение, с едно и също решение. От друга страна, самият Общ съд нарушил посочения принцип, като третира по различен начин сходни положения, доколкото е отменил солидарната отговорност на GEA, CPA и ACW за част от наложената глоба.

31. Като упрекнал Комисията, че не е ограничила частта от глобата, за която GEA може да носи индивидуална отговорност, Общият съд бил нарушил и принципа, потвърден от Съда в решение от 26 ноември 2013 г., *Kendrion/Комисия*²³ (наричано по-нататък „решението *Kendrion*“), съгласно който намаляването на глоба, предоставено на субект, принадлежащ към предприятие, поради обстоятелства, които са налице само за този субект, не оказва никакво влияние върху глобата или върху отговорността на другите правни субекти, съставляващи предприятието.

32. Освен това Комисията пояснява, че максималният размер на глобата, за чието заплащане всяко дружество носи солидарна отговорност, не съответства на конкретен период на участие в нарушението и че спорното решение не е променило отговорността, вменена на GEA, CPA и ACW с решението от 2009 г. В репликата, в отговорите на поставените от Съда писмени въпроси и в съдебното заседание Комисията набляга особено на факта, че член 2, точки 31 и 32 от решението от 2009 г. „не съответстват на конкретни периоди на нарушение, а определят максималния размер на глобата, за който всеки правен субект, съставляващ дадено предприятие, може да се счита за солидарно отговорен“. Разпределянето на глобата се дължало на обстоятелството, че CPA е участвало в нарушението като субект на две различни предприятия — GEA и Chemson. Максималният размер на отговорността му като дъщерно дружество на GEA съответствал на глобата, определена в член 2, точка 31 от решението от 2009 г., докато следващата точка 32 съответствала на останалата част от глобата, наложена на групата GEA, за която само GEA и ACW могли да носят отговорност. Следователно наложената в посочените точки 31 и 32 глоба била обща и с адресат предприятието, съставено от GEA и дъщерните му дружества, в различните конфигурации, в които това предприятие е участвало в нарушението.

33. Освен това Комисията посочва, че като се има предвид окончателният характер на решението от 2010 г. по отношение на ACW и CPA, тя не би могла да измени солидарната и индивидуалната отговорност на GEA, без да намали размера на наложената на това дружество глоба. Такова намаляване обаче би противоречало на решение *Kendrion* и би поставило под въпрос окончателния характер на решението от 2009 г., потвърдено от Общия съд.

34. Накрая Комисията посочва, че фактът, че съществуват алтернативни на следвания от Комисията в спорното решение методи за разпределяне на солидарната отговорност, не позволява сам по себе си да се заключи, както прави Общият съд, че това решение е незаконосъобразно. В това отношение мотивите на обжалваното съдебно решение били непълни.

35. GEA посочва, че твърденията на Комисията се основават на неправилно разбиране на обжалваното съдебно решение. Най-напред, противно на поддържаното от Комисията, Общият съд не се основал на „теорията за вътрешното разпределение на солидарната отговорност“, а само приложил принципа на равно третиране, като приел, че CPA и GEA са в сходно положение, че са били третирани различно и че не е имало никакво основание за подобна разлика в третирането. Следователно Общият съд бил взел предвид само външната отговорност, тоест сумата, за която Комисията може да счита, че всеки субект, адресат на глобата, носи солидарна или индивидуална отговорност.

²³ C-50/12 P, EU:C:2013:771.

36. Освен това GEA посочва, че според констатациите на Общия съд, които не могат да бъдат оспорвани в производство по обжалване, в решението от 2009 г. Комисията не е определила само една глоба, а две отделни глоби за две отделни солидарно отговорни групи субекти и за два различни периода на нарушение. Всъщност, както е посочено в точки 61 и 62 от обжалваното съдебно решение, член 2, точки 31 и 32 от решението от 2009 г. се отнасят съответно за периода от 30 септември 1995 г. до 17 май 2000 г. и от 11 септември 1991 г. до 29 септември 1995 г. Това разпределение било последица от факта, че CPA е участвало в нарушението само в периода от 11 септември 1991 г. до 29 септември 1995 г. Комисията обаче е намалила глобата на ACW така, сякаш между това дружество, CPA и GEA има едно-единствено отношение на солидарност. Следователно Комисията била приела неправилно, че при тези обстоятелства понятието за предприятие изключва прилагането в конкретния случай на принципа на равно третиране. GEA припомня, че Комисията е длъжна да спазва този принцип като общ принцип на правото на Съюза, признат в членове 20 и 21 от Хартата на основните права на Европейския съюз, включително когато упражнява правомощието за налагане на глоби по член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003. Противно на твърдяното от Комисията, този принцип не се прилагал само за различни предприятия, но и в отношенията между дружества, част от едно и също предприятие²⁴.

37. Що се отнася до твърдението на Комисията за предполагаемо нарушение на решение Kendrion от страна на Общия съд, GEA изтъква, че това съдебно решение не изключва схващането, че прилагането на тавана от 10 % към бивше дъщерно дружество в никакъв случай не може да засегне положението на дружеството майка, а само това, че последното не може да се ползва от същия таван като приложимия за бившето дъщерно дружество. Евентуалното намаляване на глобата на GEA също не било в противоречие с решение Kendrion, тъй като не представлявало прилагане към GEA на тавана от 10 % на ACW, а прилагане на този таван в съответствие с принципа на равно третиране.

в) Анализ

38. На първо място, трябва да се отхвърли оплакването на Комисията от недостатъчния и противоречив характер на мотивите на обжалваното съдебно решение. Тези мотиви несъмнено са кратки, но позволяват да се разберат съображенията на Общия съд, които изглеждат последователни и без противоречия. Всъщност струва ми се достатъчно ясно, че в точки 106—111 от обжалваното съдебно решение Общият съд споменава разпределение на *намалението на размера на глобата на ACW*²⁵, което е *пропорционално*²⁶ в двете отношения на солидарност, установени от Комисията в член 2, точки 31 и 32 от решението от 2009 г. По същество това означава, че според Общия съд Комисията е трябвало най-напред да определи съотношението между частта от глобата, за която ACW носи отговорност солидарно с CPA и GEA, и частта, за която то носи отговорност солидарно само с GEA, и след това да разпредели намалението на глобата на ACW между двете отношения на солидарност в същото съотношение. В сравнение с разпределението, направено в решението от 2010 г. и в спорното решение, прилагането на този метод би довело до това, че: i) ACW, CPA и GEA да носят

²⁴ В това отношение GEA цитира решение от 19 юли 2012 г., Alliance One International и Standard Commercial Tobacco/Комисия (C-628/10 P и C-14/11 P, EU:C:2012:479, т. 59) и определение от 18 септември 2014 г., Sasol и др./Комисия (T-541/08 REC, непубликувано, EU:T:2014:823, т. 181 и сл.).

²⁵ Освен в точка 105, Общият съд споменава разпределение на „намалението“ на глобата на ACW в точки 109, 110 и 111, докато никъде в мотивите не се говори за разпределение на „намалената глоба“ на ACW.

²⁶ Комисията счита, че има противоречие между точка 109 от обжалваното съдебно решение, в която, в текста на английски език, който е езикът на производството, Общият съд използва наречieto „proportionately“, и точка 110, в която се използва наречieto „equally“. Сравнението обаче с текста на обжалваното съдебно решение на френски език — който, макар да не е автентичният език, е езикът на съставяне на решението — където в точка 110 фигурира понятието „équitablement“ („equamente“ в текста на италиански език), води до извода, че това понятие е било преведено неправилно в текста на английски език. Във всеки случай, като се имат предвид общият смисъл на точка 110 и контекстът, в който тя се вписва, въпросното наречие според мен не може да се тълкува по друг начин, освен като позоваване на „справедливо разпределение“, а не на „разпределение на равни части“. Следователно твърдяното от Комисията противоречие не съществува.

солидарна отговорност за сума, по-малка от посочената в член 2, точка 31, буква а) от решението от 2009 г., изменено с тези решения, ii) CPA и GEA да носят солидарна отговорност за сума, по-голяма от посочената в буква б) от тази точка, и накрая, iii) GEA да носи индивидуална отговорност за сума, по-малка от посочената в член 2, точка 32 от измененото решение от 2009 г., тъй като част от определената в тази точка глоба е попаднала в обхвата на солидарната отговорност на ACW и на GEA. Според Общия съд прилагането на такъв метод за разпределяне на предоставеното на ACW намаление на глобата би довело до по-справедливо определяне на солидарната отговорност на ACW за намалената глоба (т. 110), ограничавайки „частта от глобата, която [е могло] да дължи само [GEA]“ (т. 108). Ето защо според мен, макар и кратки, съображенията на Общия съд не са равнозначни на липса на мотиви.

39. На второ място, трябва да се отхвърли оплакването на Комисията, че обжалваното съдебно решение нарушава принципите, установени от Съда в решение *Kendrion*²⁷. В това решение Съдът посочва, че когато „към датата на приемане на решението, с което им се налага глоба за нарушаване на правилата за конкуренция, две различни юридически лица, например дружество майка и дъщерно дружество, вече не съставляват едно предприятие по смисъла на член [101 ДФЕС], всяко от тях има право за него отделно да бъде приложен таванът от 10 % от оборота“ и че в такъв случай дружеството майка не може да претендира да се ползва от тавана на бившето си дъщерно дружество²⁸. Както обаче правилно отбелязва GEA, това решение само изключва прилагането на посочения таван по отношение на дружеството майка. Всъщност трябва да се счита, че самото дружество майка, което е част от стопанския субект, нарушил член 101 ДФЕС, е извършило нарушението²⁹, и следователно глобата, за която то отговаря солидарно с дъщерното си дружество, не се засяга от намалението, което се прилага към последното³⁰ по причини, които се отнасят само до него³¹. От това решение обаче не следва, както изглежда смята Комисията, че когато след прилагането по отношение на дъщерното дружество на тавана от 10 % е необходимо да се определи отново външното отношение на солидарност между него, дружеството майка и другите субекти, съставляващи предприятието, това ново определяне не може да се извърши, като се вземат предвид интересите на всички засегнати субекти, включително на дружеството майка. Освен това отбелязвам, че независимо от използвания от Комисията метод, новото определяне на отношенията на солидарна отговорност между GEA, CPA и ACW след намаляването на наложената на последното глоба, при всички положения би довело както за GEA, така и за CPA, до по-неблагоприятно положение от това, което произтича от решението от 2009 г. Следователно въпросът, който се поставя в настоящия случай, не е дали такова намаление може да постави GEA в по-благоприятно положение, а дали разпределението на солидарната отговорност между разглежданите субекти след прилагането на посоченото намаление може, без да се наруши принципът на равно третиране, да постави в по-неблагоприятно положение в по-голяма степен GEA, отколкото CPA. Следователно очевидно сме извън хипотезата, разглеждана в решение *Kendrion*. Що се отнася до твърдението на Комисията, че ако обжалваното съдебно решение бъде оставено в сила, тя би била длъжна да намали глобата на GEA, тъй като не може да промени положението, установено с решението от 2010 г., което е влязло в сила по отношение

27 Производството, по което е постановено това решение, има за предмет жалба на дружеството *Kendrion*, осъдено солидарно с дъщерното си дружество да заплати глоба за нарушение на член 101 ДФЕС, срещу решението, с което Общият съд, наред с останалото, отхвърля довода на *Kendrion*, че Комисията не се е съобразила с понятието за солидарна отговорност, като му е наложила по-висока глоба, от тази на дъщерното му дружество, която е намалена с прилагане на тавана от 10 %, предвиден в член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003.

28 Вж. решение *Kendrion*, т. 55—58.

29 Вж. решение *Kendrion*, т. 55; вж. също, *inter alia*, решение от 27 април 2017 г., *Akzo Nobel и др./Комисия* (C-516/15 P, EU:C:2017:314, т. 56).

30 Впрочем Общият съд правилно е приложил тези принципи в точки 99—101 от обжалваното съдебно решение.

31 Различна обаче е хипотезата на намаления, които засягат отговорността на дъщерното дружество. Всъщност в това отношение Съдът е изяснил, че когато отговорността на дружеството майка е производна от отговорността на дъщерното му дружество и същевременно никакъв друг фактор не индивидуализира поведението, за което се търси отговорност от дружеството майка, отговорността на последното не може да надхвърля отговорността на дъщерното му дружество (вж. в този смисъл решения от 22 януари 2013 г., *Комисия/Tomkins*, C-286/11 P, EU:C:2013:29, т. 37, 39, 43 и 49 и от 17 септември 2015 г., *Total/Комисия* (C-597/13 P, EU:C:2015:613, т. 38).

на CPA и на ACW, отбелязвам само, че независимо от всякакви други съображения, подобно намаление би било последица от нарушаване от страна на Комисията на принципа на равно третиране, чието спазване тази институция е длъжна да възстанови, а не резултат от разширяването по отношение на GEA на евентуалните ползи от прилагането на тавана от 10 % по отношение на ACW. Следователно и в тази хипотеза принципите, установени от Съда в решение *Kendrion*, не се поставят под въпрос.

40. Накрая, трябва да се отхвърли оплакването на Комисията, че обжалваното съдебно решение се основава на съображения, аналогични на изложените от Общия съд в решение *Siemens*. В това решение Общият съд приема, че тъй като „от принципа на [индивидуализиране на наказанията] [...] произтича, че всяко дружество трябва да може да изведе от решението, с което му се налага глоба при условията на солидарна отговорност с едно или повече други дружества, частта, която следва да понесе съобразно отношенията с останалите солидарни длъжници, след като за Комисията този въпрос е без значение“, последната „не може да определя свободно сумите, които следва да бъдат заплатени при условията на солидарна отговорност“, а „трябва да уточни [...] периодите, за които съответните дружества носят солидарна отговорност поради неправомерното поведение на участващите в картела предприятия, и евентуално степента на отговорност на посочените дружества за това поведение“³². Въз основа на тези съждения в точки 157 и 158 от посоченото съдебно решение Общият съд заключава, че „[...] единствено Комисията, когато упражнява правомощието си да налага глоби на основание член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003, може да определи припадащата се на отделното дружество част от сумите, за чието заплащане съответните дружества отговарят солидарно, доколкото са част от едно и също предприятие [...]“ и че „при липсата на обратни указания в решението на Комисията, с което на няколко дружества се налага глоба при условията на солидарна отговорност поради неправомерното поведение на дадено предприятие, Комисията счита, че тези дружества са еднакво отговорни за посоченото поведение [...]“³³. Въз основа на жалба на Комисията Съдът отменя решение *Siemens* на Общия съд, като приема, че „[м]акар от член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 да следва, че Комисията може да наложи солидарно глоба на няколко дружества, доколкото те са включени в едно и също предприятие, нито текстът на тази разпоредба, нито целта на механизма на солидарната отговорност позволяват да се приеме, че това правомощие за налагане на санкции се простира, отвъд определянето на външното отношение на солидарност, до правомощието да се определят частите, припадащи се на солидарните длъжници в рамките на вътрешното им отношение“. Според Съда определянето на тези части е „въпрос, който се явява на по-късен етап и по принцип вече не е от интерес за Комисията, тъй като цялата глоба ѝ е била платена от един или няколко от посочените съдължници“³⁴. Това определяне обаче трябва да се извърши „от националните юрисдикции [...] при спазване на правото на Съюза“³⁵.

41. Както обаче правилно отбелязва GEA, обжалваното съдебно решение се отнася единствено до определянето на външното отношение на солидарност между GEA, CPA и ACW — въпрос, който безспорно попада в правомощието на Комисията за налагане на санкции³⁶ — и се констатира, че последната е упражнила това правомощие по начин, който е несъвместим с принципа на равно третиране. Общият съд обаче изобщо не засяга въпроса за разпределянето на глобата, наложена на тези дружества в рамките на вътрешните им отношения.

32 Вж. решение *Siemens* на Общия съд, точка 153.

33 Вж. решение *Siemens* на Общия съд, точка 158.

34 Вж. решение *Siemens* на Съда, т. 60; вж. също решение от 26 януари 2017 г., *Villeroy & Boch/Комисия* (C-625/13 P, EU:C:2017:52, т. 151—153).

35 Вж. решение *Siemens* на Съда т. 62; вж. също и решение от 26 януари 2017 г., *Villeroy & Boch/Комисия* (C-625/13 P, EU:C:2017:52, т. 151—153).

36 Вж. решение *Siemens* на Съда, точка 68.

42. При това положение считам, че както правилно поддържа Комисията, същите съображения относно въздействието на понятието за предприятие в конкурентното право на Съюза върху правилата, уреждащи упражняването на правомощието на Комисията за налагане на санкции, които са накарали Съда да отхвърли тезата, изразена от Общия съд в решение *Siemens*, са релевантни и в рамките на настоящото производство по обжалване.

43. Понятието за предприятие се използва в Договорите, за да се обозначи извършителят на нарушение на правото на конкуренцията, който може да бъде санкциониран въз основа на членове 101 ДФЕС и 102 ДФЕС³⁷. Съгласно постоянната съдебна практика понятието за предприятие обозначава всеки субект, който извършва икономическа дейност, независимо от правния му статут и начин на финансиране. Посоченото понятие трябва да се схваща като обозначаващо една стопанска единица, макар от правна гледна точка тази единица да е съставена от няколко физически или юридически лица³⁸. Така съгласно постоянната съдебна практика, „ако дружеството майка може да носи отговорност за неправомерното поведение на свое дъщерно дружество, може да се приеме, че през периода на нарушението тези дружества са част от една и съща стопанска единица и по този начин образуват едно предприятие по смисъла на конкурентното право на Съюза“³⁹. Когато подобен стопански субект нарушава правилата на конкуренцията, съгласно принципа на личната отговорност същият следва да отговаря за това нарушение⁴⁰. Решението на Комисията за налагане на глоби обаче не може да е насочено общо към дадена стопанска единица, а по причини от чисто практически характер, непременно трябва да е адресирано до юридическите лица, съставлящи предприятието⁴¹.

44. Когато няколко лица могат да носят индивидуална отговорност за участие в нарушение, извършено от едно и също предприятие по смисъла на конкурентното право — независимо дали отговорността им е пряка или производна от отговорността на дъщерно дружество — Комисията има право, по силата на член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003, да им наложи да заплатят определена глоба при условията на солидарна отговорност⁴². Както уточнява Съдът, целта на механизма на солидарната отговорност се състои в това, че той представлява допълнителен правен способ, с който разполага Комисията, за да увеличи ефективността на своите действия в областта на събирането на наложените глоби за нарушения на правото на конкуренцията, при положение че този способ намалява риска от неплатежоспособност спрямо Комисията в качеството ѝ на кредитор по дълга, който представляват тези глоби. Това допринася за постигането на възпиращата цел, преследвана по принцип от правото на конкуренцията⁴³.

45. В настоящия случай в решението от 2009 г. Комисията е използвала този правен способ, като е наложила на GEA, CPA и ACW като субекти, част от едно и също предприятие, да заплатят при условията на солидарна отговорност глоба за нарушение на член 81 ЕО (понастоящем член 101 ДФЕС), поради участието на това предприятие в картел в сектора на ЕСМ/естерите. GEA обаче счита, че в член 2, точки 31 и 32 от това решение Комисията всъщност е наложила не една, а две различни глоби, съответстващи на различни периоди на нарушение, като практически е разграничила две различни предприятия. Комисията оспорва това твърдение.

37 Вж. решение *Siemens* на Съда, точка 42 и цитираната съдебна практика.

38 Вж. по-специално решения от 19 юли 2012 г., *Alliance One International и Standard Commercial Tobacco/Комисия* (C-628/10 P и C-14/11 P, EU:C:2012:479, т. 42 и цитираната съдебна практика), от 17 септември 2015 г., *Total/Комисия* (C-597/13 P, EU:C:2015:613, т. 33), от 27 април 2017 г., *Akzo Nobel и др./Комисия* (C-516/15 P, EU:C:2017:314, т. 48) и решение *Siemens* на Съда, точка 43.

39 Вж. по-специално решение *Agreva*, точка 49 и цитираната съдебна практика.

40 Вж. решение *Siemens* на Съда, т. 44, и по-специално решения от 10 септември 2009 г., *Akzo Nobel и др./Комисия* (C-97/08 P, EU:C:2009:536, т. 56), и от 27 април 2017 г., *Akzo Nobel и др./Комисия* (C-516/15 P, EU:C:2017:314, т. 49).

41 Вж. решение *Siemens* на Съда, точка 55.

42 Вж. решение *Siemens* на Съда, точки 47—51.

43 Вж. решение *Siemens* на Съда, точка 59.

46. Най-напред ще уточня, че реконструкцията на съществуващата връзка между двете суми, посочени в тези точки, представлява основен въпрос за целите на разглеждането на първото основание на жалбата, по който неслучайно страните водят разгорещен спор.

47. В това отношение няма съмнение, че член 2, точки 31 и 32 от решението от 2009 г. отразяват, най-малкото непряко, различните конфигурации, в които предприятието, считано за отговорно за нарушението, е участвало във времето в картела. Всъщност от решението от 2009 г. е видно, че CPA, в качеството си на правопреемник на OCA, е било част от една единна стопанска единица с GEA и ACW само за определен период на нарушението, за което се търси отговорност от тази единица, а именно от 30 септември 1995 г. до 17 май 2000 г.⁴⁴. Следователно е налице връзка между сумите, определени в член 2, точки 31 и 32 от решението от 2009 г., и периодите, през които CPA е било част заедно с GEA и ACW от едно и също предприятие, и тези, през които предприятието е било съставено единствено от тези две дружества.

48. Тази констатация обаче не трябва да води до извода, че посочените суми не са част от *една-единствена глоба*, наложена на *едно единно предприятие*, в различните му последователни конфигурации.

49. При определянето на отношенията на солидарност между различните субекти, съставляващи предприятието, което е извършило нарушение на член 101 ДФЕС, Комисията трябва да вземе предвид, освен развитието на отношенията на контрол между тези субекти, също и настъпилите промени в състава на предприятието⁴⁵. Всъщност то може да приеме различни конфигурации по време на участието си в дадено нарушение, в зависимост от различните субекти, които стават част от него или го напускат. Тези промени, които могат да настъпят по-специално когато, както в настоящия случай, нарушението продължава дълъг период от време, не поставят под въпрос нито единството на предприятието като отговорно за нарушението лице, нито единния характер на наложената му глоба. Следователно именно в този смисъл трябва да се разбира разграничението, проведено от Комисията, в член 2, точки 31 и 32 от решението от 2009 г. при определянето на солидарната отговорност на GEA, CPA и ACW за *единната глоба*, наложена на икономическата единица, в която те са участвали във времето.

50. В останалата си част определените в тези точки суми отразяват — при спазване на принципа на индивидуализиране на наказанията и в съответствие с член 23, параграф 3 от Регламент № 1/2003 — тежестта и продължителността на нарушението, за което се санкционира индивидуално съответното *предприятие*. В това отношение Съдът е уточнил, че спазването на този принцип, както и на принципа на правна сигурност, е част от задълженията на Комисията при определяне на външното отношение на солидарност, въз основа на което от различните лица, съставляващи предприятието, може да се поиска да платят изцяло наложената на това предприятие глоба⁴⁶. В настоящия случай, като разграничава сумите, за които GEA, CPA и ACW, от една страна, и GEA и ACW, от друга страна, трябва да носят солидарна отговорност,

⁴⁴ CPA е продължило да участва в нарушението след 17 май 2000 г. до 26 септември 2000 г., но в рамките на друга стопанска единица с Chemson GmbH, с което е било осъдено да заплати при условията на солидарна отговорност сумата от 137 606 EUR (вж. член 2, точка 33 от решението от 2009 г.).

⁴⁵ Припомням, че в точка 51 от решение Siemens Съдът уточнява, че определянето от Комисията на размера на глобата, която следва да бъде наложена солидарно на субектите, съставляващи предприятието, „доколкото произтича от прилагането към конкретен случай на понятието за предприятие, което е понятие на правото на Съюза, подлежи на някои ограничения, които изискват надлежно да се вземат предвид характеристиките на засегнатото предприятие в състава му в периода, в който е извършено нарушението“. Вж. също решение Aegva, точки 129—133.

⁴⁶ Вж. решение Aegva, точки 126—128.

Комисията взема предвид обстоятелството, че за определен период от време CPA е участвало в нарушението като дъщерно дружество на друго дружество майка, с което е осъдено да заплати при условията на солидарна отговорност друга глоба⁴⁷, без да нарушава принципа на индивидуализиране на наказанията, за което е упрекувана от Съда в решение *Areva*⁴⁸.

51. Следователно тезата на жалбоподателя, че член 2, точки 31 и 32 от решението от 2009 г. съответстват на периодите на участие на GEA, CPA и ACW в картела и определят две различни глоби, трябва да бъде отхвърлена. Впрочем ще отбележа, че тази теза поне отчасти е отхвърлена от самия Общ съд, който в синхрон с твърденията на Комисията в нейната жалба посочва в точка 102 от обжалваното съдебно решение, че „глобата, наложена на всяко от дружествата, формиращи едно-единствено предприятие по смисъла на член 101 ДФЕС, не отразява участието на тези дружества в нарушението, а само максималния размер, който, ако са налице условията за това, Комисията може да претендира от тях за участието в нарушението на предприятието по смисъла на член 101 ДФЕС“. Противно на твърдението на GEA обаче не става ясно и дали Общият съд е приел, че в член 2, точки 31 и 32 от решението от 2009 г. са посочени две различни глоби и две различни предприятия. В този смисъл, изглежда, трябва да се тълкуват точки 54 и 55 от обжалваното съдебно решение. В точките от мотивите, които Комисията оспорва в първото си основание за обжалване, обаче Общият съд само разграничава две различни отношения на солидарност.

52. Според мен всичко казано дотук позволява да се опровергае и отправната точка на съображенията на Общия съд, а именно че отношенията на солидарност, установени в член 2, точки 31 и 32 от решението от 2009 г., съответстват на продължителността на съответното участие на GEA, ACW и CPA в нарушението и се отнасят до сумите, определени пропорционално на това участие. Всъщност, както бе посочено и както поддържа Комисията, тези точки не отразяват участието на отделните субекти в нарушението, а *принадлежността им към едно и също предприятие* и следователно възможността да носят солидарна отговорност за заплащането на посочените суми.

53. Намалението на глобата на ACW се отразява пряко на външната солидарност на този субект — в смисъл че Комисията няма да може да поиска от него да заплати сума, по-голяма от сумата, съответстваща на приложимия спрямо него таван от 10 % — но не променя външната солидарност на другите дружества, които ще продължат да носят отговорност към Комисията в индивидуално приложимите за тях граници както по отношение на съответните им тавани от 10 %, така и по отношение на периода, през който са били част от същото предприятие, което е извършило нарушението. Фактът, че GEA трябва самостоятелно да носи отговорност за част от глобата, е чисто автоматична последица от предоставеното на ACW намаление и от обстоятелството, че тези субекти са съставлявали едно-единно предприятие през целия период на нарушението.

54. Именно поради тази причина според мен Комисията правилно твърди, че не е била длъжна да извърши конкретно разпределение на предоставеното на ACW намаление или на неговата намалена глоба. Както Съдът уточнява в решение *Siemens*, понятието на правото на Съюза за солидарна отговорност за заплащането на глобата, доколкото то е само проявление *ipso iure* на

⁴⁷ Става въпрос за Chemson GmbH, с което CPA е осъдено да заплати при условията на солидарна отговорност сумата от 137 606 EUR, вж. член 2, точка 33 от решението от 2009 г.

⁴⁸ Вж. решение *Areva*, точка 129 и сл. В случая Комисията всъщност е действала точно, както се препоръчва в точка 133 от това решение.

понятието за предприятие, *се отнася единствено за предприятието*, а не за дружествата, от които то е съставено⁴⁹. В този контекст сравнението между положението на СРА и положението на GEA не е релевантно, тъй като тези дружества са неразделна част от една-единна стопанска единица и като такива са санкционирани с решението от 2009 г.⁵⁰

55. С оглед на гореизложеното считам, че в точки 105—111 от обжалваното съдебно решение Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че Комисията е нарушила принципа на равно третиране. Поради това считам, че първото основание на жалбата на Комисията трябва да бъде уважено.

2. По второто основание на жалбата

а) Обжалваното съдебно решение

56. Второто основание на жалбата е насочено срещу точки 119—126 от обжалваното съдебно решение.

57. В точки 122 и 123 от това съдебно решение Общият съд констатира, че към датата на влизане в сила на решението от 2010 г. и на съобщаването му разпоредбите на член 2, точки 31 и 32 от решението от 2009 г. вече не са приложими в първоначалната им редакция, тъй като са заменени с решението от 2010 г., и следователно не могат да служат за основа за определяне на датата, на която спорните глоби стават изискуеми. Според Общия съд „[с]амо датата на получаването на съобщението за решението от 2010 г., което вече е правното основание на задължението за плащане на тези глоби, може да служи за начален момент на този срок“⁵¹. В точка 124 от обжалваното съдебно решение Общият съд посочва, че това решение обаче е отменено с решение от 15 юли 2015 г., GEA Group/Комисия⁵², и че следователно то не може да послужи за правно основание „нито на задължението на жалбоподателя да заплати спорните глоби, нито за определянето на датата, от която те стават изискуеми“. По-нататък в точка 125 от обжалваното съдебно решение Общият съд отбелязва, че макар тази отмяна да води до възстановяване на действието на първоначалната редакция на член 2, точки 31 и 32 от решението от 2009 г., тази редакция отново е заменена с редакцията, установена с член 1 от спорното решение. Поради това в точка 126 от обжалваното съдебно решение той заключава, че „задължението за плащане на глобите е следствие единствено от член 1 от [спорното] решение и че датата, от която те стават изискуеми, може да се определи само считано от датата на получаване на съобщението за това решение“.

б) Доводи на страните

58. Комисията счита, че Общият съд неправилно е възприел член 2, точки 31 и 32 от решението от 2009 г. като основание за определяне на датата, на която глобата става изискуема. Всъщност тази дата била определена в член 2, втора алинея от решението от 2009 г., тоест в друга точка от разпоредителната част на това решение. Ако обаче член или част от член от разпоредителната част на дадено решение не е засегнат от решение за изменение, той продължава да поражда правни последици. Според Комисията от това следва, че промяната на началния момент на

49 Вж. решение Siemens на Съда, т. 57. Вж. в същия смисъл решение от 17 септември 2015 г., Total/Комисия (C-597/13 P, EU:C:2015:613, т. 71) по отношение на прилагането на смекчаващи обстоятелства.

50 Подобно сравнение би имало смисъл само доколкото може да се приеме, че с решението от 2009 г. Комисията е наложила две различни глоби на две различни предприятия. Както стана ясно обаче, според мен тази хипотеза трябва да бъде отхвърлена.

51 Вж. точка 123 от обжалваното съдебно решение.

52 T-189/10, EU:T:2015:504.

глобата на жалбоподателя в решението от 2010 г.⁵³ и в спорното решение е резултат от преценката ѝ и не произтича автоматично от изменението на разпоредбите относно размера на глобата. Противно на това, което произтича от обжалваното съдебно решение, промяната на глобата не била равнозначна на замяната ѝ, тоест на определянето на нова глоба. В спорното решение Комисията била решила да съобрази датата, на която глобата на GEA става изискуема, с датата, определена за ACW и CPA вследствие на решението от 2010 г., за да не постави GEA в по-неблагоприятно положение от посочените дружества. Накрая, Комисията отбелязва, че допуснатата от Общия съд грешка води до отпадане на лихвите за забава, дължими от всички субекти на предприятието във всички случаи, когато глобата се променя само по отношение на едно от тях, и освен това създава опасност от неоснователно ограничаване на свободата на преценка на Комисията във всички случаи, в които възниква необходимост да се промени глобата.

59. Според GEA Комисията не може по своя преценка да определя като момент, от който започват да текат лихвите за забава, дата, която предхожда датата на съобщаването на решението за определяне на глобата. Тъй като в случая, както правилно е посочено в обжалваното съдебно решение, това решение може да бъде само спорното решение, Общият съд правилно е заключил, че датата, на която глобата става изискуема, не може да предхожда датата на съобщаване на това решение. Освен това GEA отбелязва, че противно на твърдяното от Комисията, спорното решение не просто изменя член 2, точки 31 и 32 от решението от 2009 г., а го заменя и че тази замяна се отнася до целия механизъм за налагане на глобата. Накрая GEA отбелязва, че в случай на изменение на решение за определяне на глоба за различните субекти на едно и също предприятие отпадането на лихви за забава се отнася само за субектите, засегнати от това изменение, но не и за останалите.

в) Анализ

60. Макар принципът, от който изхожда Общият съд — че за дата на изискуемост на глобата, от която се дължат евентуални лихви за забава, не може да бъде определена по-ранна дата от съобщаването на решението за определяне на глобата — сам по себе си да е правилен, според мен не може да се каже същото за неговото прилагане в обжалваното съдебно решение.

61. Всъщност поради причините, изложени в точка 21 от настоящото заключение, считам, противно на приетото от Общия съд в точки 123—126 от обжалваното съдебно решение, че решението от 2009 г., а не последващите решения за изменение, представлява правното основание на наложената на GEA, CPA и ACW⁵⁴ глоба.

62. Освен това, както Комисията правилно посочва, изменението на член 2, точки 31 и 32 от решението от 2009 г. първо с решението от 2010 г. и след това със спорното решение, не води до автоматично изменение на член 2, последна алинея, съгласно който „[г]лобите следва да бъдат платени в евро в срок от три месеца, считано от датата на съобщаване на настоящото решение“. Това изменение се отнася само до размера на наложената на ACW глоба и до преопределянето на отношенията на външна солидарност между GEA, CPA и ACW, но то не засяга датата, на която изменената глоба става изискуема.

⁵³ Комисията уточнява, че едва в писмото, с което е съобщила на ACW, CPA и GEA за решението от 2010 г., тя е посочила, че глобата следва да се плати в срок от три месеца от датата на това решение. Следователно решението от 2010 г. не съдържа конкретна разпоредба относно датата на изискуемост, за разлика от спорното решение.

⁵⁴ Що се отнася до това, че промяната на размера на глобата не представлява непременно отделна от правна гледна точка глоба, вж., *mutatis mutandis*, също решение от 14 юли 1995 г., СВ/Комисия (T-275/94, EU:T:1995:141, т. 65), цитирано от Комисията в жалбата ѝ.

63. В писмото за съобщаване на решението от 2010 г. и след това в разпоредителната част на спорното решение Комисията е решила, макар да не е била длъжна да го направи, да отложи тази дата, и да определи нова дата, която, както е видно от член 2, последна алинея от решението от 2009 г., е 10 май 2010 г.

64. Може обаче да се постави въпросът дали подобно решение не нарушава принципа на равно третиране по отношение на другите предприятия, санкционирани за същото нарушение, за които датата на изискуемост, за разлика от тази на GEA, CPA и ACW, остава датата, определена в член 2, последна алинея от решението от 2009 г., и следователно дали, както твърди Комисията, тя действително може свободно да измени по своя преценка датата, на която глобата става изискуема, с решението, с което изменя размера ѝ, за да се съобрази с тавана от 10 %, приложим към едно от санкционираните юридически лица. По вече изложените съображения обаче не мисля, че посоченото решение може да се счете за незаконосъобразно поради посочените от Общия съд причини.

65. Поради това въз основа на гореизложеното считам, че второто основание на жалбата също трябва да бъде уважено.

3. Междинно заключение

66. Според мен и двете изложени от Комисията основания трябва да бъдат уважени по същество. Следователно обжалваното съдебно решение трябва да бъде отменено.

67. Съгласно член 61, първа алинея от Статута на Съда, ако жалбата е основателна, Съдът отменя решението на Общия съд. Той може сам да постанови окончателно решение по делото, когато фазата на производството позволява това, или да върне делото на Общия съд за постановяване на решение. Тъй като Общият съд се е произнесъл само по четвъртото основание на жалбата и по първата част на петото основание, фазата на производството не позволява на Съда да постанови решение по спора. Следователно делото трябва да се върне на Общия съд.

V. По съдебните разноски

68. Съгласно член 184, параграф 2 от Процедурния правилник, когато жалбата е неоснователна или когато е основателна и Съдът се произнася окончателно по спора, той се произнася по съдебните разноски. Тъй като делото трябва да се върне на Общия съд, Съдът не следва да се произнася по съдебните разноски.

VI. Заключение

69. Въз основа на всички изложени по-горе съображения предлагам на Съда:

- да обяви жалбата на Комисията за допустима,
- да отмени решение от 18 октомври 2018 г., GEA Group/Комисия (T-640/16, EU:T:2018:700),
- да върне делото на Общия съд, за да постанови решение по спора,
- да не се произнася по съдебните разноски.